

A LEGNAGYOBB ESZTRAMOSI BARLANGOK KALCIUM-KARBONÁT KIVÁLÁSAIRÓL

On the calcium carbonate precipitations of the largest caves of Esztramos Hill

KRAUS Sándor

Abstract: The forms of precipitations are highly different in the three largest caves of the Esztramos Hill. In the Földvári Cave rich montmilch precipitations are special. In the Rákóczi Cave there is a large variety of dripstones and botryoidal stalactites of several generations. In the Surrantós Cave rich botryoidal stalactites on the walls are characteristic and the one-time water levels are shown by calcite rims and lamellae.

Összefoglalás: Az Esztramos három legnagyobb barlangjában a kiválások formakincse erősen különbözik egymástól. A Földvári-barlang magasabb szinten van, főtéje vízszintes, benne az első cseppkövesedés után állóvíz lehetett, amin fiatalabb kiválásként hegyitej bevonat képződött. Ennek felszínét végül cseppkő és borsókő borította be.

A Rákóczi-barlang hatalmas termei a mai karsztvízszint közelében vannak. A kiválások alapján egykori, magasra emelkedett vízszintet feltételezhetünk. Ugyancsak jelentősek a hegyitej kiválások. A több generációs cseppkő és borsókő kiválások alapján nyomon követhetők az egykori éghajlat változásai.

A Surrantós-barlang magasba nyúló hasadékaiknak nehezen bejárható szövevénye mellett a kőzetbordákon tömeges borsókővel és egyes foltokban található cseppkövekkel csak a barlangászatban járatos kutatóknak közelíthető meg. A mai tavak felett néhány méterig az egykori vízszintet jelző kiválások (apadási színűlők, kalcitlemezek) tömege látható néhány kipreparálódott limonitos telér és limonitkéreg társaságában.